

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Niemcy - społeczeństwo i polityka wczoraj i dziś

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Studia o Polsce		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 31SOPS.1800000PW.16579.24	
Jednostka organizacyjna Collegium Polonicum w Słubicach		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty do wyboru	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Artur Kopka		
Prowadzący zajęcia	Artur Kopka		
Okres Przedmioty do wyboru - semestr letni	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie studentów z najnowszą historią Niemiec oraz okresem niemieckiej dwu-państwowości.
C2	przekazanie studentom wiedzy dot. realiów życia w Niemczech oraz uwrażliwienie ich na różnice kulturowe
C3	przekazanie studentom wiedzy dotyczącej kształtu i sposobu funkcjonowania systemu politycznego w Niemczech
C4	zaznajomienie studentów z najważniejszymi liniami podziału w niemieckim społeczeństwie oraz strukturą niemieckiego systemu partyjnego
C5	omówienie aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w Niemczech
C6	omówienie obecnej pozycji i roli Niemiec w kontekście europejskim i globalnym.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada wiedzę na temat najnowszej historii Niemiec	SOP_K1_W04, SOP_K1_W05, SOP_K1_W06, SOP_K1_W13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W2	posiada wiedzę na temat podziału oraz zjednoczenia Niemiec oraz ich wpływu na sytuację społeczno-polityczną w Niemczech	SOP_K1_W04, SOP_K1_W05, SOP_K1_W06, SOP_K1_W13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W3	posiada wiedzę na temat struktury systemu politycznego oraz sposobu funkcjonowania demokracji w Niemczech	SOP_K1_W04, SOP_K1_W05, SOP_K1_W06, SOP_K1_W13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W4	posiada wiedzę na temat niemieckiego systemu partyjnego oraz najważniejszych partii politycznych w Niemczech	SOP_K1_W04, SOP_K1_W05, SOP_K1_W06, SOP_K1_W13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W5	posiada wiedzę na temat roli Niemiec w kontekście europejskim i globalnym	SOP_K1_W04, SOP_K1_W05, SOP_K1_W06, SOP_K1_W13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W6	posiada wiedzę na temat najważniejszych aktualnych problemów i kontrowersji w niemieckim społeczeństwie	SOP_K1_W04, SOP_K1_W05, SOP_K1_W06, SOP_K1_W13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi podjąć dyskusję na temat najnowszej historii Niemiec	SOP_K1_U01, SOP_K1_U07, SOP_K1_U08, SOP_K1_U09, SOP_K1_U10, SOP_K1_U13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi podjąć dyskusję na temat wpływu podziału oraz zjednoczenia Niemiec na sytuację społeczno-polityczną w Niemczech	SOP_K1_U01, SOP_K1_U07, SOP_K1_U08, SOP_K1_U09, SOP_K1_U10, SOP_K1_U13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U3	potrafi opisać system polityczny oraz sposobu funkcjonowania demokracji w Niemczech	SOP_K1_U01, SOP_K1_U07, SOP_K1_U08, SOP_K1_U09, SOP_K1_U10, SOP_K1_U13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U4	potrafi opisać niemiecki system partyjny oraz określić profile programowe najważniejszych partii politycznych w Niemczech	SOP_K1_U01, SOP_K1_U07, SOP_K1_U08, SOP_K1_U09, SOP_K1_U10, SOP_K1_U13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U5	potrafi określić pozycję i rolę Niemiec w kontekście europejskim i globalnym	SOP_K1_U01, SOP_K1_U07, SOP_K1_U08, SOP_K1_U09, SOP_K1_U10, SOP_K1_U13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U6	potrafi podjąć dyskusję na temat najważniejszych aktualnych problemów i kontrowersji w niemieckim społeczeństwie	SOP_K1_U01, SOP_K1_U07, SOP_K1_U08, SOP_K1_U09, SOP_K1_U10, SOP_K1_U13	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	posiada wiedzę na temat najnowszej historii Niemiec	SOP_K1_K01, SOP_K1_K02, SOP_K1_K07, SOP_K1_K08	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
K2	posiada wiedzę na temat podziału oraz zjednoczenia Niemiec oraz ich wpływu na sytuację społeczno-polityczną w Niemczech	SOP_K1_K01, SOP_K1_K02, SOP_K1_K07, SOP_K1_K08	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
K3	posiada wiedzę na temat struktury systemu politycznego oraz sposobu funkcjonowania demokracji w Niemczech	SOP_K1_K01, SOP_K1_K02, SOP_K1_K07, SOP_K1_K08	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
K4	potrafi opisać niemiecki system partyjny oraz określić profile programowe najważniejszych partii politycznych w Niemczech	SOP_K1_K01, SOP_K1_K02, SOP_K1_K07, SOP_K1_K08	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
K5	potrafi określić pozycję i rolę Niemiec w kontekście europejskim i globalnym	SOP_K1_K01, SOP_K1_K02, SOP_K1_K07, SOP_K1_K08	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K6	potrafi podjąć dyskusję na temat najważniejszych aktualnych problemów i kontrowersji w niemieckim społeczeństwie	SOP_K1_K01, SOP_K1_K02, SOP_K1_K07, SOP_K1_K08	Test, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Niemcy w perspektywie historycznej	W1, W5, U1, U5, K1, K5	Ćwiczenia
2.	Źródła oraz proces tworzenia dwóch oddzielnych państw (NRD i RFN) po II wojnie światowej	W1, W2, W6, U1, U2, U6, K1, K2, K6	Ćwiczenia
3.	Sposób funkcjonowania niemieckiej dwu-państwowości w okresie tzw. „Zimnej Wojny”	W1, W2, W5, W6, U1, U2, U5, U6, K1, K2, K5, K6	Ćwiczenia
4.	Realia życia społecznego w totalitarnym systemie NRD	W1, W2, W6, U1, U2, U6, K1, K2, K6	Ćwiczenia
5.	Realia życia oraz źródła niepokoїв społecznych w RFN	W1, W2, W6, U1, U2, U6	Ćwiczenia
6.	Przebieg oraz problematyka związana z procesem Zjednoczenia Niemiec	W1, W2, W4, W5, W6, U1, U2, U4, U5, U6, K1, K2, K4, K5, K6	Ćwiczenia
7.	Kształt systemu partyjnego oraz najważniejsze partie polityczne w Niemczech	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3, K4, K5, K6	Ćwiczenia
8.	Położenie geopolityczne oraz struktura federalna Niemiec.	W1, W2, W3, W6, U1, U2, U3, U6, K1, K2, K3, K6	Ćwiczenia
9.	Kształt i sposób funkcjonowania demokracji w Niemczech (system polityczny i wyborczy)	W1, W2, W3, W5, W6, U1, U2, U3, U5, U6, K1, K2, K3, K5, K6	Ćwiczenia
10.	Najważniejsze aktualne problemy i kontrowersje w niemieckim społeczeństwie: „Ost” vs. „West” - jeden kraj, dwa społeczeństwa?	W1, W2, W4, W6, U1, U2, U4, U6, K1, K2, K4, K6	Ćwiczenia
11.	Najważniejsze aktualne problemy i kontrowersje w niemieckim społeczeństwie: sytuacja gospodarcza i rynek pracy?	W1, W2, W4, W5, W6, U1, U2, U4, U5, U6, K1, K2, K4, K5, K6	Ćwiczenia
12.	Najważniejsze aktualne problemy i kontrowersje w niemieckim społeczeństwie: populizm i radykalizm - co dalej z „Multikulti”?	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3, K4, K5, K6	Ćwiczenia
13.	Rola Niemiec w UE.	W1, W2, W4, W5, W6, U1, U2, U4, U5, U6, K1, K2, K4, K5, K6	Ćwiczenia
14.	Rola Niemiec w polityce międzynarodowej	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3, K4, K5, K6	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Plener

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Regularna obecność, prezentacje, podsumowujący test wyboru.

Literatura

Obowiązkowa

1. Stolarczyk, M. (1993). Determinanty zjednoczenia Niemiec, [w]: J. Przewłocki (red.): Z europejskich problemów międzynarodowych. Katowice : Uniwersytet Śląski, s. 24-59.
2. Kopka, A. (2009): RFN w procesie integracji landów wschodnich - wewnętrzne problemy europejskiego giganta, [w:] M. Musiał-Karg und T. Wallas (red.): Unia Europejska w 2008 roku. Aktualne Problemy i najważniejsze wyzwania, Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, s. 207-220.
3. Kruk A., Sus M. (red.) (2013): Niemiecka scena polityczna w latach 2009-2013. Aktorzy, zagadnienia, wyzwania, Wrocław: ATUT, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dodatkowa

1. www.deutschland.de/pl
2. Janicki L., Koszel B., Wilczyński W. (1996): Zjednoczenie Niemiec: studia politologiczno-ekonomiczno-prawne, Poznań: Instytut Zachodni.
3. Kucharczyk, Jacek, Łada-Konefał, Agnieszka (2020): Sąsiedztwo z historią w tle: Polska-Niemcy 2020, Warszawa, Fundacja Instytut Spraw Publicznych.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOP_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
SOP_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i podjęcia dialogu z ekspertami w celu jej pogłębienia i samodzielnego rozwiązywania problemu
SOP_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prawidłowego funkcjonowania w zróżnicowanym (także międzynarodowym) otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym
SOP_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania i wymagania zasad etyki zawodowej podczas samodzielnego oraz zespołowego realizowania zadań
SOP_K1_U01	Absolwent/ka potrafi biegle posługiwać się standardową odmianą języka polskiego w mowie i piśmie (poziom biegłości B2+ wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)
SOP_K1_U07	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować na tej podstawie wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania w języku polskim lub innym znanym języku
SOP_K1_U08	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się w języku polskim i w drugim języku obcym, wykorzystując różne techniki i kanały komunikacyjne, ze specjalistami w zakresie nauk humanistycznych
SOP_K1_U09	Absolwent/ka potrafi przygotować różne prace pisemne stosujące specjalistyczną terminologię z zakresu nauk humanistycznych w języku polskim i drugim języku obcym
SOP_K1_U10	Absolwent/ka potrafi przedstawić po polsku, w postaci swobodnej wypowiedzi ustnej lub prezentacji z wykorzystaniem technik multimedialnych, treści naukowe zdobyte podczas samodzielnej lektury źródeł literackich w języku polskim lub innym znanym języku
SOP_K1_U13	Absolwent/ka potrafi adekwatnie określić poziom swojej wiedzy i umiejętności w celu realizowania potrzeby ustawicznego uczenia się
SOP_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie zasady tworzenia i interpretowania różnych rodzajów wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku polskim i języku angielskim lub niemieckim
SOP_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów literackich i historycznych
SOP_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu nauk humanistycznych, powiązania i zależności między różnymi teoriami i dyscyplinami naukowymi (takimi jak wiedza o literaturze, historii i języku polskim, nauce o sztuce)
SOP_K1_W13	Absolwent/ka zna i rozumie zasady użytkowania podstawowego oprogramowania komputerowego niezbędnego dla samodzielnej realizacji projektu związanego z problematyką dotyczącą literatury, historii, szeroko pojętego realizowania